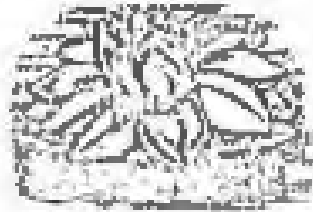

ನಸಂತ ಕುಸುಮಾಂಜಲಿ ನಟತ್ವ

ಡಿ. ವಿ. ಜಿ.

ಕಾವ್ಯಾಲಯ
ಮೈಸೂರು

ಬೆಂಗಳೂರು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘದಿಂದ ಮೊದಲ ಆವೃತ್ತಿ : ೧೯೭೨
ಮೈಸೂರು ಕಾಣ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಮೊದಲ ಆವೃತ್ತಿ : ೧೯೭೧

Copyright
All Rights Reserved
ಈ ಗ್ರಂಥದ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ
ಪ್ರೀ|| ಡಿ. ಎ. ಗುಂಜಪ್ಪನವರಿಗೆ

ವೆಸ್ಟ್ ಬ್ಯೂಕ್ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಷಿಂಗ್ ಹೌಸ್
ಮೈಸೂರು

ಹೊಸ ಮುನ್ನುಡಿ

ಈ ಕವನಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ "ವಸಂತ ಕುಸುಮಾಂಜಲಿ" ಎಂದು ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟವರು ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಸ್. ವೆಂಕಣ್ಣಯ್ಯನವರು.

ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಕವನಗಳು ಕನ್ನಡಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಈಗ ಒರಲಿದ್ದಂತೆ ತೋರಿದ ಹೊಸ ವಸಂತಕಾಲದ ಮೊದಲ ಗುರುತಿನ ಮೊಗ್ಗುಗಳಂಥವು—ಎಂಬುದು ಅವರ ಛಾಂದಸ್ಸಿನ ಅದು ಸ್ನೇಹಾಧಿಮಾನದ ಕಲ್ಪನೆ ಎಂದು ಸನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆಗುವ ತೋರಿತ್ತು.

ಅಂದಿನಿಂದ ಇದುವರೆಗಿನ ಸುಮಾರು ೩೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಹೊಸತನ ವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಈಗ ಜೊತಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಗ್ರಂಥದ ವಿಷಯ, ಶಬ್ದಸಾಮಗ್ರಿ, ವಾಕ್ಯರಚನೆಯ ರೀತಿ, ಪ್ರತಿಪಾದನಕ್ರಮ—ಇವೆಲ್ಲ ಹೊಸದಾಗುತ್ತಿವೆ. ಭಾಷೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ವೆಡಸುತನ—ಅದರ ಎರಕದಚ್ಚ ಸ ಸೂತನ—ಅದರ ಮರಮುಟ್ಟಿನ ಒಣ ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟು—ಈಗ ಸಹಿಲವಾಗಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಜೀವಂತಾಂಗದ ಮೃದುತೆ ನಯನಮೃತೆಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೊದಲಾದ ಇತರ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಭಾಷೆಗಳ ಧೋರಣೆಯ ಅನುಕರಣೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೆಂಕಣ್ಣಯ್ಯನವರ ಭವಿಷ್ಯದ್ವೈಷ್ಟಿ ಈಗ ಫಲಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. (ಆದರೆ ಈ ಕೃತಿಗಳ ಪ್ರಭಾವವೆಂದು ರೇಖಕನು ಎಷ್ಟುಮಾತ್ರವೂ ಎಣಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದದ್ದಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ ?) ಈ ಸಮೋದಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕಾಲಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿ ಕೊಂಡಿರುವ ಮಾನವಪ್ರಗತಿ ದೀಪ. ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಹೊಸಹೊಸದಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲ ಜೈವವಸ್ತುಗಳಿಗೂ ಪ್ರಭಾವಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಲಕ್ಷಣ. ಅದು ಭಾಷೆಸಾಹಿತ್ಯಗಳಿಗೂ ಉಂಟು.

ಪ್ರಕೃತ, ಈ ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲವುಕಡೆ ಕೊಂಡ ಕೊಂಡ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲದೆ ಮೂರು ತುಣುಕುಗಳು ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಏಕಮತ! ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಹಳೆಯದು.

ಏಪ್ರಿಲ್, ೧೯೫೧

ಡಿ.ವಿ.ಜಿ.

ಮುನ್ನುಡಿ

ಉತ್ತಮವಾದ ಚಿಕ್ಕ ಗ್ರಂಥವೊಂದನ್ನು "ಪ್ರಬುದ್ಧ ಕರ್ಣಾಟಕದ" ಚಂದಾವಾವರಗೂ ಪೋಷಕರಿಗೂ ಸುಫಲ ಕೃತಜ್ಞತಾ ಸೂಚಕವಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವೆವು.

ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭಾಗಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ತತ್ವಾರ್ಥೋಚನೆಯೂ ಎರಡನೆಯದರಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಭಾರತೀಯ ಮಹಾ ಪುರುಷ ವಿಷಯಕವಾದ ಕವಿತೆಗಳೂ ಇವೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ವಸಂತ ಕುಸುಮಾಂಜಲಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿಟ್ಟು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಭಾಗವು ಉತ್ತಮವಾದ ಜೀವನಕ್ರಮದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಲೋಕಸೇವೆಯೇ ಮಾನವನ ಪರಮಧರ್ಮವೆಂಬ ನೀತಿಯು ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ನಡೆವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವ ಆಧುನಿಕ ಭಾರತೀಯ ಮಹಾಪುರುಷರ ಗುಣ ವಿಶೇಷಗಳು ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗ ದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿತವಾಗಿವೆ.

ಪರೋಪಕಾರ ಧರ್ಮವು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ತೊಸದ್ದಲ್ಲವಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಾಜೋದಯುಕ್ತವಾದ ರೂಪವನ್ನು ಕೊಡುವ ವಾಡಿಕೆಯು ಈಚೆಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಒಂದು ದೇಶದ ಜನರು ಸಜ್ಜಿತನಾಗಿರುವರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಸಮಾಜಸೇವಾನಿಷ್ಠೆಯೇ ದೊಡ್ಡ ಗುರುತು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಮ್ಮವಾಚಕರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಂಡು ಈ ನಮ್ಮ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಆದಯಿಂದ ಪರಿಗ್ರಹಿಸುವರೆಂದು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದೇವೆ.

ಚೆಕ್ಕಾವೆ ವೆಂಕಟನಾರಾಯಣಪ್ಪ,

ಅಧ್ಯಕ್ಷ.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಂಘ, ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾರೇಜು.

ವಿಜ್ಞಾನ

ಈ ಸಣ್ಣ ಪುಸ್ತಕದ ಮೊದಲನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಪದ್ಯಗಳು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ (ಸುಮಾರು ೧೯೧೧) ಮುದ್ರಿತವಾಗಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ ಶಸ್ತ್ರ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಲೇಖಕನಿಗೆ ಅವುಗಳ ಗುಣ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತ ಬಂತು.

ಎರಡನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಪದ್ಯಗಳು ಬಹುಶಃ ಕಳೆದ ಆರೇಳು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ ಲಿಖಿತವಾದುವು. ಇಂತಹ ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವುದಾದ ಗುಣಲೇಖನ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಹುಕಾಲ ನಿಲ್ಲಕಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಅನೇಕರು ಹೇಳುವರು.

ಹೀಗಿರಲಾಗಿ, ಈ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಗ್ರಂಥರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯು ಲೇಖಕನಿಗೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ತೀವ್ರವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಉತ್ತಮ ಕವಿತ್ವಕ್ಕಿರಬೇಕಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಅವುಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು; ಅವಿದ್ಯಾತ್ಮಕವೆಂಬ ದೋಷಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿರಬಹುದು.

ಈ ಬಗೆಯ ಸಂಶಯವು ಬರುವಾಗಿದ್ದರೂ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಶರಮ ಗೌರವಾರ್ಹರಾದ ಮ|| ಬೆಳ್ಳಾವೆಯ ಮೆಂಕಟನಾಥಾಚಾರ್ಯನವರೂ ಮ|| ಶಕುನಿ ಮೆಂಕಣ್ಣಯ್ಯನವರೂ, ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಆಗಾಗ ಓದಿದ್ದ ಅಥವಾ ಕೇಳಿದ್ದ ಕಾವ್ಯಜ್ಞರಾದ ಇತರ ಕೆಲವು ಮಿತ್ರರೂ ಈ ಪದ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟನೆಗೆ ಅರ್ಹವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಲೇಖಕನಿಗೆ ಧರವಸೆ ಹೇಳಿ, ಇದು ಪ್ರಕಟವಾಗಲೇಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದರು.

ತೋಟದಲ್ಲಿ ಎತ್ತರವಾದ ಮರಗಳೂ ಬಹುದೂರ ಹಬ್ಬಿರುವ ಬಳ್ಳಿಗಳೂ ಇದ್ದರೂ ನೆಲವನ್ನೇ ಆವಲಂಭಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಬಡ ಹುಲ್ಲೂ ಇದುವಂತೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ವನದಲ್ಲಿ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳೂ ಉದ್ಭವ ಗ್ರಂಥಗಳೂ ಇದ್ದರೂ ಇಂತಹ ಅಲ್ಪ ಕೃತಿಗಳೂ ಇರಬಹುದಲ್ಲವೇ?

ಮಾರ್ಚ್, ೧೯೨೨

ಡಿ. ವಿ. ಜಿ.

ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಮೊದಲನೆಯ ಭಾಗ

ಸರಳರಸಿ	೨೨೫	೨೨೬	೨೨೭	೨೨೮	೭
'ಜೀವಗೀತೆ'ಯ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ	೨೨೯	೨೩೦	೨೩೧	೨೩೨	೮
ಜೀವಗೀತೆ	೨೩೩	೨೩೪	೨೩೫	೨೩೬	೧೧
ಸರ್ವಮತ ಸಿದ್ಧಾಂತ	೨೩೭	೨೩೮	೨೩೯	೨೪೦	೧೭
'ಆತ್ಮಗೀತೆ'ಯ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ	೨೪೧	೨೪೨	೨೪೩	೨೪೪	೧೮
ಆತ್ಮಗೀತೆ	೨೪೫	೨೪೬	೨೪೭	೨೪೮	೧೯
ದೇವರಲ್ಲಿ	೨೪೯	೨೫೦	೨೫೧	೨೫೨	೨೧
ಬೀದಿಕೆ	೨೫೩	೨೫೪	೨೫೫	೨೫೬	೨೨

ಎರಡನೆಯ ಭಾಗ

ಮೊದಲ ಮೊಕರಂ	೨೫೭	೨೫೮	೨೫೯	೨೬೦	೨೩
ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಶರಮಹಂಸಿ	೨೬೧	೨೬೨	೨೬೩	೨೬೪	೨೪
ರಾಜಾ ರಾಮಮೋಹನ ಠಾಕೂರ್	೨೬೫	೨೬೬	೨೬೭	೨೬೮	೨೬
ದಾದಾಭಾಯಿ ನವರೋಜಿ	೨೬೯	೨೭೦	೨೭೧	೨೭೨	೨೮
ಗೋಪಾಲ ಕೃಷ್ಣ ಗೋಖಲೆ	೨೭೩	೨೭೪	೨೭೫	೨೭೬	೨೯
ವಿವೇಕಾನಂದ ಸ್ವಾಮಿ	೨೭೭	೨೭೮	೨೭೯	೨೮೦	೩೦
ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕರು	೨೮೧	೨೮೨	೨೮೩	೨೮೪	೩೧
ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಕೂರ್	೨೮೫	೨೮೬	೨೮೭	೨೮೮	೩೨
ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರ ಬೋಸ್	೨೮೯	೨೯೦	೨೯೧	೨೯೨	೩೩
ಮೋಕ್ಷಗುಂಡಂ ವಿದ್ಯೇಶ್ವರಯ್ಯ	೨೯೩	೨೯೪	೨೯೫	೨೯೬	೩೪
ಮೋಹನದಾಸ್ ಕರಮಚಂದ್ ಗಾಂಧಿ	೨೯೭	೨೯೮	೨೯೯	೩೦೦	೩೫
ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರವರು	೩೦೧	೩೦೨	೩೦೩	೩೦೪	೩೬
ದೇಶಭಕ್ತ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ	೩೦೫	೩೦೬	೩೦೭	೩೦೮	೩೮

ನರಳರಿಗೆ

ಸಂಜೆಯಲಿ ತಲೆಯೆತ್ತಿ

ನಿಶಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು

ಮುಂಜಾವದಲಿ ದಿಂದು

ಬಿಸಿಲೆರೇ ಬತ್ತಿ

ತೀರಿಕೊಳುವುದು ಬೇಗ, ಕಿರಿಬಾಳು ನೋಡು ;

ಪಾರಿಜಾತವದೇನು, ಅರೆದಿನದ ನಾಡು.

*

*

*

ನಸೆಯಾಗಿ ಹತ್ತುದಿನ

ಅರಳುತ್ತೈದುದಿನ

ವನಿಕೆಯರ ಹೆರಳಿನಲಿ

ಮೆರೆವುದೇಳುದಿನ ;

ಹಲವು ತಲೆಗೊಂದೆ ಕಾಳೆಯು ಹೂವು ಸಾಕು ;

ಬಲದ ಬದುಕಡು ನೋಡು, ಬಿತ್ತರದ ಜೋಕು

*

*

*

ಹೆಸರಿಲ್ಲದಲರುಗಳು

ಬೀಳ್ವಯಲಿನಲ್ಲಿ

ನಸುನಾಡುತ ನಲಿಯುವುವು

ಬೀಳ್ವರಿದಲ್ಲಿ ;

ಗರುವಗೌರವವಿಧಿಸುಮರಿಯದವುಗಳನು

ಗುರಿ ಮರೆತು ನಿರವಿಸಿದನೋ ವಿರಿಂಚನಸು ।

*

*

*

ದರಿದ್ರನ ಹೂವೇಕೆ ?

ಕಿರಿ ಜಾಲದೇಕೆ ?

ಮರೆವಿಗಾಣುತಿಯುಪ್ಪ

ಕಿರುಗವತೆಯೇಕೆ ?

ಎಡೆಯುಂಟು ಸೃಷ್ಟಿಕಾಯುದ್ವಾಸದೊಳಗೆ

ಬಡಹೂವು ಬಡಹಾಡು ಬಡಬಾಳುಗಳಿಗೆ.

*

*

*

ಕಲೆ ಚಮತ್ಕಾರಗಳ

ನಯದೀ ಕಂತೆ

ಗೆಳೆಯರ್ದರಿಗೊರ್ದೆ

ಸರಸ ತೋರ್ದಂತೆ

ಮುಂದೆಯುಂ ಸುಲಭದೊಲಿವರ ಕಾಣಲಹುದೆ ?

ಹಿಂದಿನಿಂದದ ಸರಳಜನರನ್ನು ಮಿಹರೆ ?

ಜುಲೈ ೨೦, ೧೯೫೦

‘ಜೀವಗೀತೆ’ಯ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಜೀವಗೀತೆಯು ಅಂಗ್ಗಭಾಷೆಯ ಕವಿಗಳಲ್ಲೊಬ್ಬನಾದ ವಿಟ್ಟಿಯರ್ (J. G. Whittier) ಎಂಬಾತನ “ಮೈ ಪೋಲ್ ಅಂಡ್ ಎ” (ನನ್ನ ಜೀವವು ನಾನೊ) ಎಂಬ ಕೃತಿಯ ಅನುವಾದ.

ವಿಟ್ಟಿಯರನು ಅಮೆರಿಕಾ ಖಂಡದ ಸುಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೮೦೬ ರಿಂದ ೧೮೯೨ ರ ವರೆಗೆ ಜೀವಿಸಿದ್ದನು. ಈತನು ಧರ್ಮಧರ್ಮವೂ ನೀತಿ ಬೋಧಕವೂ ಆದ ಅನೇಕ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಅತಿ ಲಲಿತವಾಗಿಯೂ ರಸವತ್ತಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಕಾರಣ ಜನಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕೆಲ್ಲ ಅದರಲೇಯವಾಗಿದೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ವಾಗ್ವಿಯೂ ರಾಜನೀತಿ ಕೋವಿಡನೂ ಪ್ರಜಾಧಿಪಾನಿಯೂ ಆಗಿದ್ದ ಕಾನ್ ಬ್ರೈಟ್ ಮಹಾಶಯನು ವಿಟ್ಟಿಯರನ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಓದಿ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ವಿಟ್ಟಿಯರನು ಧರ್ಮ ಸೂಕ್ಷ್ಮದರ್ಶಿಯೂ ರೋಚಕ ಚಿಂತಕನೂ ಆಗಿದ್ದನು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಆತನು ತನ್ನ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಮರ್ಸಿಸಿ, ಅನಾಥಯ ದೂಷಣೆಯನ್ನೂ ನ್ಯಾಯ ಪೋಷಣೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರಜಾಪಕ್ಷವಾದಿಗಳಾದ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಆತನು ಅಗ್ರಗಣ್ಯನೆಂದು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ. ಪತ್ರಿಕಾಕಾರನೂ ರೋಚಕವಕಾರಿಯೂ ಆಗಿದ್ದ ಸ್ಟೀವ್ ಮಹಾಶಯನ ಅಧಿವಾಸ.

ಜೀವಗೀತೆಯು ಪ್ರಶೋತ್ತರ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ; ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಬಾಳಿಕೆಯ ರೀತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಾನೇ ವಿಚಾರಮಾಡಿಕೊಂಡು, ತನ್ನೊಡನೆ ತಾನೇ ಸಂವಾದ ಬೆಳೆಯಿಸಿದಂತೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಪುರಂದರಾಚಾರಿ ದಾಸರುಗಳ “ಸತ್ಯದೇವತಾ ಎಲೊ ಜೀವ”, “ಮನವೇ ಮರೆಯದಿರೋ ಹರಿಯ” ಮೊದಲಾದ ಅತ್ಯಪರಿಶೋಧನೆಯ ಪದಗಳೂ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ರಾಮದಾಸ

ಸ್ವಾಮಿಗಳ "ಮನಾಚೆ ಶ್ಲೋಕ"ವೂ, ಧರ್ಮಕರಿಯ ಮನಸ್ಸೆಂಬೋಧನ ವಾಕ್ಯಗಳೂ ಇದೇ ಜಾತಿಯ ಕವಿತೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಬುದ್ಧಿಯು ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಬೇವನು ಹೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನುತ್ಪತ್ತಿಗಳನ್ನು ವಾಚಕರ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ (" " ಈ ಬಗೆಯ) ಉದಾಹರಣೆ ಚಿಹ್ನೆಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದೆ.

ಅಮೆರಿಕದ ಟಿಟ್ಟಿಯರನು ಪ್ರತಿವಾದನೆಮಾಡಿರುವ ತತ್ತ್ವಗಳು ಧರತ ಖಂಡದ ಜನರಿಗೆ ಅವೂರ್ವವಾದುವಲ್ಲ. ಆತನ ವಾಕ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ಮತಾಚಾರ್ಯರುಗಳ ಉಪದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಯಥೇಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಹೀಗೆ ವಾತ್ಸಾತ್ಯ ಮಹಾಕವಿಗಳೂ ಪೌರಸ್ತ್ಯ ಮಹಾಕವಿಗಳೂ ಮಾನವ ಜೀವನದ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಏಕವಾಕ್ಯರಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, 'ಭಗವಂತನು ಶನ್ಮ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೂ ತೋರಿಕೊಂಡಿರುವನು; ಮಹನೀಯರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವರು; ಅವರು ಒಮ್ಮುಖದಿಂದ ಹೇಳುವ ತತ್ತ್ವಗಳು ಎಲ್ಲ ಕಾಲ ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹವಾದುವು' ಎಂದು ಯಾರ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಹೊಳೆಯದೆ ಇರದು.

ಶ್ರೀ

ವ್ರತವ ನಿಚ್ಚೋಧಕ ವದನಂ |
ಪ್ರಕೃತ ಶ್ರೇಯೋನಿಕೇತನಂ ಪಾಪಕ್ಷಯನಂ |
ಗಣಪಾಧಂ ಕವಿಗೀತಂ ||
ಗುಣಸಂಪದವೀಗಿ ಕೃತಿಗೆ ಕರುಣೋಪೇತಂ |

ಜೀವಗೀತೆ

ನಿಲ್ಲು ನಿಲ್ಲೆಲೊ, ಜೀವ ನಿನ್ನ ನೇಕಾಂತದಲಿ
ದೇವನಾದಿರಲಿ ದೂತನೊಂದ ಕೇಳೈಂ |
ನಿರ್ಮಲಾರದಿ ಭವದ ಘೋರಾಂಧಕಾರದೊಳು
ನೀಸತ್ತ ಪೋದವೆಯೊ ನಿಂತು ನೋಡೈ |
ವೃತುವೂವನ ಧರಿಸಿ ಧರೆಯೊಳಾದರದಿ ನೀ
ನಾವ ಕರ್ತವ್ಯಕಾರಿರುನೆ ತಿಳಿಯೈ |
ಜೀವ ನಿನ್ನಯ ಒನ್ನ ಸಾಫಲ್ಯವೆಂತಹುದು
ನಿನ್ನ ಧರ್ಮವದೇನು ಬಗೆದು ಪೇಳೈ |
ದೇಹಸೌಖ್ಯವನಾಂತು ಮೆದವುದೋ ಬಂಧುಕುಲದೊಳೆ |
ಮುದುಕನೊಂದುವುದೊ ಮೋಣತಿಯದ ಭನವ ಗಳಿಸಿ |
ಕೀರ್ತಿಯೊಂದುವುದೊ ಮತ್ತಾವುದೈ ನಿನ್ನ ಧರ್ಮಂ ?
—“ ಶಾನೊಂದುಮಲ್ಲಿದದೊಳಾವುದುಂ ಧರ್ಮಮುತ್ತು” || ೧

ವಿಟ್ಟಯರ್ ಕವಿ

ಸರ್ವಲೋಕಕ ಸಾಕ್ಷಿ ಯಾದ ದೇವನು ನಿನ್ನ
 ಕರ್ಮಗಳನಾವಗಂ ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲೆ |
 ಅಶುಚ್ಛೆಯನರಿಯುತದನೆ ಅನುವರ್ತಿಸುತ
 ರಾತನಂ ನೀವಿವುದೆ ಧರ್ಮವುಲ್ಲೆ |
 ಅಂತಾದೊಡೀಗಲಾ ದೇವನ ಸನ್ನಿಧಿಯೊ-
 ಕೇನ ಬೇಳುವೆ ಬೇವು ಭಯವದೇಕೆ |
 ನೆರತ ಬಳಿಯೊಳು ಹರುಷದಿಂದ ಪರಿಸುವ ನಿನಗೆ
 ಪರಮನಿರಲಿ ಬರಲು ಚಿಂತೆಯೇಕೆ ||

ಸತ್ಯಮಂ ಧರ್ಮಮಂ ನೀನೆಂತು ಕಾಯುತಿರ್ಪೆ |
 ದೇವನಂ ನೀನೆಂತು ಭಕ್ತಿಯಿಂ ಭಜಿಸುತಿರ್ಪೆ |
 ಭೂತಕೋಟಿಯೊಳನಿಂತು ವೈತ್ರಿಮಿಂ ನಡೆಯುತಿರ್ಪೆ |
 ಅಯುಷ್ಯವೆಲ್ಲಮಂ ನೀನೆಂತು ಕಳೆಯುತಿರ್ಪೆ ? ||

೨

" ಅನಾಥಾಯುರೈಲ್ಲಿದೋಷಂ ಧೈರ್ಯದಿಂದೆ ನಾ-
 ನೆದರ ಮೂಲವ ನಾಕಗೊಳಿಸುತಿರ್ಪೆಂ |
 ಧರ್ಮಮದು ತಾಸೆನಿಂತು ಬಲವಿಲ್ಲದಿದೋಷಂ
 ನಾನದರ ಕೈಂಕರ್ಯವೆಸಗುತಿರ್ಪೆಂ |
 ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯರಿಪು ನಹಿತ ಬಂಧನಂಗಳ ಕಳವ
 ಜನರಿಗೆ ನಾನು ಬಯಸ ಬಯಸುತಿರ್ಪೆಂ
 ಅಸೃತಮದು ತಾಸೆನಿಂತು ತಕ್ತವಡೆದಿದೋಷಂ
 ನಾನದನು ಧರದಿಂದೆ ತಡೆಯುತಿರ್ಪೆಂ " |

ಇಂತುಸಿದ್ಧಿಹೆ ನಿನ್ನ ದನಿಯೇಕೆ ಸಡಗುತಿಸುದು
 ಬೇವು ನೀನೆಂತು ಮಾಡಿವೋಡದೆ ಸುಕೃತವುಲ್ಲೆ |
 ಅದೊಡಂ ನೀನೆಂತು ಮಾಡುತ್ತಿರಕೆ ಕಾರಣವುದೇಂ |
 ತತ್ತುಚಿಂತೆಯೊ ಯಶಸ್ತಿಂತೆದೋ ದಿಟವನುಸಿದ್ಧಿ ||

೩

"ಮಾನ್ವಿಪರ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯ ನಾನೆಡಗುತಿರ್ಪಲ್ಲ
 ಕಾರ್ಯಕಂ ಫಲ " ಮೆಂದು ವೇಳ್ವೆಯೇನೈ |
 ಅಂತು ನೀನುಸಿರುವೊಡೆ ಬಲುಧನಮನಾರ್ಥಿಸುವ
 ಕೃಪಾಗು ನಿನ್ನಗಮಹ ಭೇದಮೇನೈ ,
 ಸ್ವಾರ್ಥತೆಯದೇತಕ್ಕೈ ಕೀರ್ತಿಯೇತಕೆ ನಿನ್ನಗೆ
 ನಿನ್ನ ಪಯಣದ ಒಗೆಯನಾಯಿಯೇನೈ |
 ಇಹದಿ ನಿನ್ನಯ ಬಾಳು ಮುಗಿದ ಒಳಕೆಲ್ಲಿ ನೀ-
 ನಾವನಯುರ್ದ ಪೆಯೊ ಬಲ್ಲೆಯೇನೈ |
 ಮೃತ್ಯುವಿನ ಕಾರ್ಮುಗಿಲು ನಿನ್ನನಾವರಿಸಿದಂದು |
 ನಿನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯು ಸಪ್ತರೂಗೆ ನೀಡುನಾಗೆ |
 ನಿನ್ನ ಗತಿಯಿಂತೆಂದು ನಿನಗಾರು ತೋರ್ಪರೈಯು |
 ಬೇವೆ, ನೀಂ ಸಾವೆನ್ನಲೇಕಿಂತು ಭೀತನಾದೆ ? ||

೪

" ಮೃತ್ಯುವಿನ ಕತ್ತಲೆಯು ಮುಕ್ತಲೆತ್ತೆತ್ತಲುಂ
 ಹಿಂದುಮುಂದುಗಳ ನಾನೆಂತು ತಿಳಿವೆ |
 ಎನ್ನಬರೋ ಬೇವರ್ದ ಕಾ ಮೃತ್ಯುಮುಪವನೇ
 ದುಃಖದಿಂ ವೊಕ್ಕು ಪಿಂದಿರುಗದಿರ್ಪರ್ |
 ಮೃತ್ಯು ಬಳಿನಾಲಿನ್ನೆನ್ನಿಬರೋ ಚಿತ್ತದೊಳು
 ಜಗಮೊಡೆಯನನು ನೆನೆದು ನಲಿಯುತಿರ್ಪರ್
 ಮೃತ್ಯುವನು ಮರೆಮರೆತು ಒದಕಿ ಮತ್ತೆನ್ನಿಬರೋ
 ಮೃತ್ಯುಮುಪವನ ಕಡೆಗೆ ಸೇರುತಿರ್ಪರ್ |
 ಅವರೊಳಾರು ತಮ್ಮ ಪದನಗೆ ತಿಳವಲಾರದ |
 ಮೃತ್ಯುಭಯದಿಂ ಜಗಪು ಗೋಳಿಮತ ನಡುಗುತಿಹದು |
 ನಿಜ್ಜಮಾ ಮೃತ್ಯುವಿನ ಬಳಿಗೆ ನಾಂ ನಡೆಯುತಿಹೆನು |
 ಅಲ್ಲಿಗೆಲ್ಲಗೊ ಮುಂಟೆ ನಾನಪನದಿಂತು ತಿಳಿವೆಂ " ||

೫

ಎನಿವೇನಿಂಕು ಪೇಳುವೆ ಬೇಡು ನಿನ್ನಯಾ
 ಬುದ್ಧಿ ಧೈರ್ಯಗಳನಿತ್ತು ಕೂದಲೇಕೆ,
 ಲೌಕಿಕೋದ್ಯಮಗಳಿ ನಿನ್ನಗಿತ್ತು ಬಾಣ್ಣೆಯದು
 ಮೃತ್ಯುಮುಖದಲಿ ಮಾಯವಾಗಲೇಕೆ |
 ಮೋದ ಬೇದಗಳಂತೆ ಭೀತಿಯುಂ ನಿನ್ನಯ
 ಸ್ವಾಭಿಮಾನದೆ ಪುಟ್ಟಿ ಬೆಳವುದಯ್ಯ |
 ಮಿತಿಯು ಮಂಕಾಗಲಬ್ಬಾ ನವಪ್ಪದು ನಿನ್ನ
 ಮತವೈಪರೀತ್ಯವೇ ಭೀತಿಯಯ್ಯ |
 ದೇವದೇವನು ನಿನ್ನ ರಿಪುಗಳಂ ಸದೆವನಲ್ಲೆ,
 ಆತನದೆಯೊಳು ಭೀತಿಯೊಂದಿನಿಸುವಾಗದಲ್ಲೆ |
 ಆತನಂ ನಿನ್ನ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿವುದಲ್ಲೆ
 ಆತನಂ ಬಿಟ್ಟು ನೀಂ ಚಿಂತಿವುದೆ ಮೌಢ್ಯಮಲ್ಲೆ . ೬

ಪಿಂತಾದುದಂ ಮುಂದೆ ಬದ್ವುದಂ ಚಿಂತಿವುದು
 ಮರುಳುತನವೆಂಬುದನು ಮರೆಯಬೇಡೈ |
 ವರ್ತಮಾನದಿ ದೈವಧಕ್ಕಿಯಂ ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಿ
 ಧರ್ಮಮಾರ್ಗದಿ ಚರಿಸಿ ಜಾಣನಾಗೈ |
 ಮೃತ್ಯುವಿಂ ನಿನಗಾವ ಹಾನಿಯುಂ ಬಾಡದೈ
 ಮರಣಭೀತಿಯು ಮೂರ್ಖಜನರಗಯ್ಯ
 ಇಹದೊಳಂ ಪರದೊಳಂ ಪರಮೇಶನೊರ್ವನೇ
 ತನ್ನ ಸಂತಾನದೊಡನಿರ್ವನಯ್ಯ ||
 ಅವನಿನನ್ಯವನೊಂದ ಭಾವಿವುದೆ ಪಾಪಮಲ್ಲೆ |
 ಆತನೊಳೆ ಬೇವಕೋಟಿಗಳು ನಿಂದಿರ್ವನಲ್ಲೆ |
 ಅವರನಾತಂ ಭ್ರಾತೃವಾತ್ಸಲ್ಯ ಸೂಕ್ರದಿಂದಂ |
 ಬಂಧಿಸಹಸಾ ಸೂಕ್ರವಿಧಜನಮೆ ದುಃಖಮೂಲಂ | ೭

ಒಗಮೊಂಬ ವೀಗೊಯಾ ಶಂತ್ರಿಗಲೆ ಬೀವಿಗಳ್

ಅವರಲ್ಲ ಸಮದೊಳಲೆ ಮಧುರ ನಿನದಂ |

ಆ ಶಂತ್ರಿಗಲೊಳಾವುದೊಂದು ಮಿಡಮಿಸೊದಂ

ನಾಡಮೊಲ್ಲಂ ಕೆಡುಗುಮದರ ಕತದಿಂ |

ಬೀವೆ, ನೀಸದರಿಸಾ ಪ್ರೇಮ ಸೊತ್ತೆವಸರಿಯು

ತಡದಂತೆ ಪರಿಸುವುದೆ ಧರ್ಮ ಸೂಕ್ಷ್ಮಂ |

ಧೂತಮಿತವಾಚರಿಸೆ ಧೂತಲವೆ ನಾಕವೈ

ತಪ್ಪಿದೊಡೆ ಧೂತಲವೆ ಸರಕವಯ್ಯ ||

ನೀನೆನಿತು ಹಿತವನೊಗೊಡೆ ನಿನ್ನಗನಿತು ಹಿತವೈ |

ನೆರೆಹೊರೆಯ ದುಡಿಮೆ ನೀನೋಗ ಸರಕ ದುಡಿಂ |

ಅವರ ಸಂತಸಮೆ ನಿನ್ನಾತ್ಮಕ್ಕೆ ಪರಮ ಸುಖದಂ |

ಅದರಿಸಾವಗಮೊಪ್ಪತಿದು ಬೀವೆ ಲೋಕಹಿತಮಂ ||

೮

ಇಹದೊಳಂ ಪರದೊಳಂ ದಿನದೊಳಂ ನಿಶಿದೊಳಂ

ಸರ್ವದಂ ಸರ್ವೇಶನೋವೃತಿಹಸು |

ಮನಸಿಗಂ ಬುದ್ಧಿಗಂ ಗೋಚರಿಸದೆಡೆಗಳೊಳ

ಸರ್ವ ಕಾಲಂಗಳೊಳಮಾತನಹಸು |

ನಿನ್ನಯ ಕ್ಲೇಶಂಗಳಾತನಿಂ ತೊಲಗುವುವು

ಆತನಭಯವನಿತ್ತು ಕಾವನಯ್ಯ

ಆತನಂ ನೆರೆಸಂಬುಕಾತನಾಜ್ಞೆಯನರಿಯು

ತಡದವೊಲು ಪರಿಸವನೆ ಧನ್ಯನಯ್ಯ |

ಆತನೊಲವಿಂ ನಿನ್ನ ದುರ್ಬಲವು ಸುಖವಹುದು |

ಆತನ ಪ್ರಭೆಮಿಂದೆ ತಮನೆಲ್ಲ ನಾತಮುದು |

ನೀನಾತನಲ್ಲಿ ನಿಲೆ ಭೂತಧನ್ಯಗಳ ಮಾತೇಂ |

ಆ ಪರಬ್ರಹ್ಮನೊಳ ಸಕಲಮುಂ ಲೀನಮೆತ್ತೆ |

೯

గుడిగోడలవైరుంగళిం దిలపడువంగళిం
 చుంక్రవృత్తంగళిం పరసోలియన్యే |
 వ్రాణేవగదోళ్ళి సోదరత్వది జరిప
 ధర్మమా దోవంగి న్యవేద్యమ్మే |
 శరుణేమిచోదోయోళితన శాంతియేర్పయ్యే
 లోకలోకపకారమాతన పూజేయ్యే |
 క్షోదకకర్తృరసంగహీనరం దిలనరం
 సంతోషగోళిప్రదాతన నీవేయ్యే ||

ఈ ధర్మ కర్తృమం నరబల్ల తిళిదు నజేయ |
 ద్వేషముం వాపముం దుఃఖముం దూర జేయగి |
 ప్రియముం పుణ్యముం శాంతియుం స్థిరది నేలసి |
 స్వగళా పరగళాగళా భూమియోళి సిద్ధి సువుచ్చే || ౧౦

సేవ మత సిద్ధాంత

ఎనికేది మతంగళుం నిగమ శాస్త్ర పురాణగళుం మగుళ్ళు తా-
 చేనికేది మతంగళుం గురుగళుం వ్రతక్షోమజపాదికర్మముం
 మనుజుడు సేవ భూతగళోళిం ప్రియభావన జోరలరాగ నం |
 జనిత్రుడు సహ కర్మగళినాగది సౌఖ్యమెచ్చె లోకకం ||

—అకురు, విలాకాక—

‘ ಆತ್ಮಗೀತೆ ’ಯ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಆತ್ಮಗೀತೆಯು ವಾಲ್ಟಾ ವಿಲ್ಟಾಮನ್ (Walt Whitman) ಎಂಬ ಅಂಗ್ಲ ಭಾಷಾಕವಿಯು “ ಸಾಂಗ್ಸ್ ಲಫ್ ಮೈ-ಸೆಲ್ಫ್ ” (ಸ್ವಾತ್ಮವಿಷಯಕವಿತೆ) ಹಾಡು. ಎಂಬ ಕೃತಿಯ ಕೆಲವು ವಾಕ್ಯಗಳ ಅನುವಾದ.

ವಿಲ್ಟಾಮನ್ ಕವಿ ಅಮೆರಿಕದವನು. ಆತನು ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೮೧೪ ರಿಂದ ೧೮೯೨ ರ ವರೆಗೆ ಬಾಳಿದನು. ಆತನು ವಿರಕ್ತನಾಗಿದ್ದು ಕೊಂಡು. ಬಹುಮಟ್ಟಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ವೈಯಕ್ತಿಕವಿರಕ್ತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆದ ಜನರಿಗೆ ಅಪ್ಪ, ಮಿತ್ರನಾಗಿ, ಶುಶ್ರೂಷಕನಾಗಿ, ಶತ್ರು ಅಂಶದಾತನಾಗಿ ಕೊಂಡುಬಂದ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಉಪಪಾದಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದವನಾಗಿ, ಯಾವ ನಿರೂಪಕರನ್ನೂ ಸಿಕ್ಕದವನಾಗಿ ಅಯುಕ್ತನನ್ನು ಕಳೆದನು.

ಈ ಆತ್ಮಗೀತೆಯು ವಚನಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಗಳಾದ ವಚನಗಳನ್ನು ಈಶಾ ವಾಕ್ಯಾತ್ಮಕವಿವರಣೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೇರಳವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಇದು ಮೊದಲನೆಯ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶುಭಾತ್ಮನ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕತೆಯು ಅದರಿಂದ ಮೋಕ್ಷಾಧಿಕವಾಗುವ ಸರ್ವ ಸಮತಾ ನೀತಿಯೂ ಸೂಚಿತವಾಗಿವೆ. ಎರಡನೆಯ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ವೈಯಕ್ತಿಕತೆಯ ಅವನ ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಮಹಾ ಪುನೆಯಾಗಿ ದ್ದಾಗಲೇ ಹೇಗೆ ಅದರ ಅಂಶವಾಗಿತ್ತಾಗಿತ್ತೋ ಎಂಬುದು ಸೂಚಿತವಾಗಿದೆ. ಮೂರನೆಯ ಮತ್ತು ಛಾಂದಸೀಯ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪಜನಗಳಾದ ಮತ್ತು ಜನಜನಗಳಾದ ಬೇವರಾತಿಗಳೊಡನೆ ಮನುಷ್ಯನು ಏಕೈಕವನ್ನು ಅನುಸಂಧಾನಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಸೂಚಿತವಾಗಿದೆ.

ಅತ್ಮಗೀತೆ

೧

ನಾನವಿರಿತಾಬರತ ವರಸತ್ತ್ವದೊಳಕೆ |
ಮಾನವರನ್ನೆರಂ ಕರೆವೆ ಸುಖಿಪುದಕೆ ||
ಅಕ್ಕ ಕಾಸಮಿಪುನುನಾಕ್ಕ ತಾಂ ಬಡುಂ |
ಅತ್ತ ತಾಂ ಮ್ಮತಿರುತನಾಕ್ಕ ತಾಂ ಪೂರ್ಣಂ ||
ಎನ್ನಾಕ್ಕ ವನ ನಿಬಿಲರಲ್ಲಿ ಕಾಣುತಿಹೆಂ |
ಎನ್ನ ಗುಣದೋಷಗುಣವರೊಳೆಣೆಕುತಿಹೆಂ ||
ಪಿರಿಯುರಂ ಕಿರಿಯುಮಂ ಸುಮರೆನ್ನ ಮನದೊಳ |
ಸದಿಬ್ಬಿರವೊವರ ಕಾಂ ತಾಣಗೊಳ ||
ನೂನವೊಲು ನಾರಿಯುಂ ಸಂಭಾವ್ಯಲೆ ||
ಪುರುಷನು ಪೆತ್ತವಳೆ ಸಂಮಾನ್ಯಲೆ ||

■

ಎನಿತೊ ಕಾಂಬದೆ ಫಲದಿನಿಂತು ಬನ್ನಿಸೆವೆಂ |
ಎನಿಬರೋ ಉಪಕರಿಸೆ ನಾನಿಂತು ಬೆಳೆವೆಂ ||
ಇಂತೆನಿತೊ ಬೇವಿಗಲುಮೆನಿತೊ ಲೋಕಗಲುಂ |
ತಂತನ್ನು ನಿಯಮಗೊಳಿಹವು ಸಂತತಮುಂ ||
ಈ ವಿಧಿಯೊನ್ನೋಸ್ಕ ಸಂಬಡ್ಡಮಾಗಿ |
ಈ ವಿಶ್ವದೊಳ ಸಕಲಮಿರೆ ಚೆತ್ತಮಾಗಿ ||
ಇದನ್ನೊ ಭೇದಿಸತೆ ಮುಕ್ತಿ ಕೊಂಡಿಹುವು |
ಮೊದಲು ಕೊನೆಯೊದಿಹ ಕಾಲ ದಿಕ್ಕುಗಳು ||
ಕಾಂ ದೇಶಂಗಳಸತಿಕ್ರಮಿಸಿ ನಿಕ್ಕುಂ |
ಪೂಲ ಪೂರ್ಣಂಗಳೊಳ ಪಾಪಿಸುತೆ ಸತ್ಯಂ ||

೧೯

ವರಮೂತ್ಯ ನಿಹನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ ಕೊಲ್ಲಿಸುತುಂ |
 ವರಿಪೂರ್ಣ ನಿರುತನಿರುತನೆ ನರ್ವ ಶಕ್ತುಂ ||
 ಆತನುಚ್ಚಾಸ್ಥವ ಸಗಲೆ ಸಕಲ ರೂಪಗನುಂ |
 ಆತನಿಂ ಪುಟ್ಟುಪ್ಪುವೆ ಸಕಲ ಶಬ್ದಗನುಂ ||
 ಆತನುಂ ಕಾಣಲ್ಕೆ ಕಷ್ಟವೇನುಡೈ |
 ಆತನುಂ ಬೇರೊಂದು ವಸ್ತುವೆಲ್ಲಿದುಡೈ ? ||

೩

ವನ ನದೀ ಗಿರಿ ನಿವಾಸಿಂ ಮರವ ಧರೆಯೇ |
 ದಿನಪ ಶಶಿ ಕಿರಣಗಳನೆಸೆಯುತಿಹ ತಿರೆಯೇ |
 ಎನಗೊಲವನಿತ್ತು ಸುಪ್ತವ ತಾಯೆ ಬಂದೆಂ |
 ನಿನಗೆನ್ನ ಸಂಪ್ರೀತಿ ಪುಷ್ಪಮು ತಂದೆಂ ||

೪

ವಾಂಛಿಯೆ ನಿನೊ ಕಿದೊ ಸೇರುವೆನು ಬೇಗ
 ಜಾರೆಂದು ನಿನ್ನಲೆಗಳುಲಿಯುತಿಹುವೀಗ ||
 ನಿನಗೊನ್ನೊಳನಿತು ಸಂಪ್ರೀತಿಯಿಹುದಯ್ಯ |
 ಎನಗಮಂಶಯೆ ನಿನೊಳನುರಾಗವಯ್ಯ |
 ನಿನೊಳೈಕ್ಕುವ ಪಡೆಯೆ ಕಾಡಿಪೊಸಯ್ಯ |
 ಎನ್ನ ನೀ ತೀರದಿಂದಾಕಮಿಸಯ್ಯ ||
 ನಿನ್ನ ನೀಚಿಗಲೊಳಾನಯ್ಯಳಾಡುವೆನ್ನೆ |
 ನಿನೊಳಾಳಾ ಜುಕೇಳಿಯಾಡಿ ನಲಿಯುವೆನ್ನೆ ||
 ನಿನ್ನಯ ಶ್ವಾಸಂಗಳನಿತು ಭೀಷಣಮೇಂ |
 ನಿನ್ನು ವೃಣೆಯ ಬೀದಿಗಳ ಕಡ್ಲೆರೇಂ ||
 ನೀನೆನಬರಿಗೆ ರುದ್ರಭೂಮಿಯನಾಗಿವೆಯೈ |
 ನೀನೆನಿತು ಗಂಧೀರನೆನಿತು ಚಂಚಲನೈ ||
 ಎಕರೂಪನನೇಕ ರೂಪನಾಂ ನಿನೊಲಾ |
 ಎಕಮಾನನನಾಳಿ ಬೆರೆವೆನಾಂ ನಿನೊಳಾ ||

ದೇವರೆಲ್ಲ !

ವಿನೋದೊಂದು ನಾಣಿಧಿಯೊ |
ಕಾನಂದದಿಂದಿರುತ |
ತಾನೊಂದುದಿ ಸಮೊಂದಿಶತ್ವ ರಿಯೊಳು ||
ನಾನಂಬುಧಿಯ ವರ್ತ |
ಮೂಢವನು ಕೇಳರ್ತ |
ನಾ ನೀರ ಶಾಖೆಯನು ಕಾಣ್ಪುದೊತು || ೧

ಖಗಮೊಂದೊಂದು ದಿನ |
ಗುಣದೊಳ ವಾರುತಲಿ |
ಮಿಗೆ ಸಂತಸೊಡಳೆದು ಪೇಳ್ಪುದೊತು ||
ಜಗದಿ ಮಾರುತನೆ ಬೇ |
ವಿಗಳ ಬದುಕಿಪನೆಂದು |
ಬಗೆದಿರ್ವರವನನಾಂ ಕಾಣ್ಪುದೊತು || ೨

ಸರಸಮಂತೆಯೆ ಸುತತ |
ಮಿದುತಲಾ ಪರಮನೊಳಿ |
ಪರಮಾತ್ಮ ನಿರ್ವೇಡೆನು ತಿಳಿಯದಿಹನು ||
ಪರಿಕಿಸಿದೊಡಾ ಪರಾ |
ಕೃಪನೆತ್ತಲೆತ್ತಲೂರಿ |
ಮೆರೆಯುಕಿಪನೊತ್ತೆನಿತೊ ರೂಪಗಳೊಳು || ೩

—ಮೂಲ, ಐಕ್ಯತೆ

ದೇದಿಕೆ

ನಿಷ್ಕಳಂಕನೆ ನಿನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪಮಿಲ್ಲದೊಡ
 ದೇನುಮಾಗದು ಮೇಣವೇನುಮಿದದೈ |
 ಅನುವಮಿತಮಹಿಮನೇ ಅರಿಯಲಾರದೆನು ತುಳದ
 ಕಾವಿಯನು ನೀನೊಬ್ಬ ಪರಿಯಪಿರೈ |
 ಕಾರುಣ್ಯಮೂರುತಿಯೆ ಕಾಯಸುಖವನು ಬಯಸಿ
 ಕಡು ಕಷ್ಟವಡುವೆನ್ನೊಳಿರಿಸು ಕೃಪೆಯಂ |
 ಅಮಿತಶೇಷೋಮಯನೆ ಜಜ್ಜಾಸತಿಮಿರವಿಂ
 ತುಡುಡನಾದೆನಗೆ ನೀಂ ಕಣ್ಣು ನಿಜೈ |
 ಪ್ರೇಮಸ್ವರೂಪನೇ ನೀನೆನ್ನ ಹೃದಯಮುರುಪೊಳ |
 ಪ್ರೇಮರಸಮಂ ಪರಿಹಮಕ್ಕೆ ಧೃಢಸ್ತೃತಿತ್ತು |
 ಪ್ರೇರಿಸೆನ್ನ ನು ಬೇವಕೋಟಿಗಳ ಹಿತದೊಳನಿಕಂ,
 ಸಕಲಜೀವಿಗಳ ಸುಪ್ರೀಂಕನೆ ಪಿತನೆ ಹಿತನೇ ||

೧

ಬಿರಿಯೆನ್ನ ಬೆಂಬಿಡಿದು ಬೇಡಿಯಾಡುತಿರೆ ನೀಂ
 ಸಿಂಹವಿಕ್ರಮವನಿಸೆ ದೊಳೊಳಿಸೈ |
 ಭವದುಮುಖಮಳುವುಮೆನ್ನಯ ಕಿವಿಡುನಿರಿಯೆ ನೀಂ
 ಸವಿತಾಡುಗಳೆನ್ನ ಮನವ ತಣಿಸೈ |
 ಜಗದುಬೈಗರಿ ಬೇವ ಕಾದು ಹೊಗೆಯೊಗೆದಂದು
 ಮುಗಿಲಾಗಿ ಒಂದು ನೀಂ ಸುಧೆಯ ನೆರೆಯೈ |
 ಬಾಳು ವೀಳೆಯಲಾಗಿ ಬರಿದೆಂದು ಶೋರ್ದಂದು
 ದೊರೆಯ ದಿಟ್ಟಣವ ನೀನತ್ತ ಮೆವಸೈ ||
 ಪೃಥ್ವಿ ಮೋಹನಿಯೆನ್ನ ಕಣ್ಮಾಚ್ಚು ಪಾಟಕಳಿದು |
 ಅಷ್ಟದಿಕ್ಪುಣ್ಯಗಳೊಳಲೆಯಿಸಿತ ಗೂಸಿಗೊಳಿಸೆ |
 ದೃಷ್ಟಿಯಲಿ ನಿಂತು ನೀಂ ನಿರ್ಭಯದ ಪದವ ಶೋರೈ |
 ನಿತ್ಯಪರಿಪೂರ್ಣ ತವ ಪಚ್ಚಿ ಪಾನಂದ ಗುರುವೇ |

೨

ಎರವನೆಯ ಭಾಗ

ವಂದೇ ಮಾತರಂ

(ಶ್ರೀ ಬಂಕಿಮಚಂದ್ರರ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಯನ್ನನುಸರಿಸಿತ್ತು)

ವಂದೇ ಮಾತರಮಮಲಾಂ |

ಸುಜಲಾಂ ಸುಫಲಾಂ ಸುಕನ್ಯಸಂಪನ್ನಾಂ |

ಭರಣೀಂ ಭಾರತಭರಣೀಂ |

ತ್ವಾಂ ರಿಪುಹರಣೀಂ ಸುತಾರ್ತಪರಿಹರಣೀಂ ||

೧

ವಂದೇ ಮಾತರಮಾತ್ಮಾ

ಮಖಿಲೇಡ್ಯಾಮಿತರತ್ನ ಕಸಕಾಡ್ಯಾಂ

ಶುಭ್ರಚೋತ್ತಮಾ ರುಲಕಿತ |

ಲಬನೀಂ ತ್ವಾಂ ಶ್ರೀಮತೀಂ ಚ ಪುಣ್ಯವತೀಂ |

■

ದೇಶಮಯಿಣಾಂ ಕೋಶಮಯಿಣಾಂ |

ಕುಶಲಮಯಿಣಾಂ ಸುಖಮಯಿಣಾಂ ಪ್ರವೋದಮಯಿಣಾಂ |

ಅನಿ ಮಧುರಾಶಾಸಮಯಿಣಾಂ |

ತ್ವಾಂ ವಂದೇ ಮಾತರಂ ಚ ಸುಗುಣಮಯಿಣಾಂ ||

೩

ಕರ್ಮ ತ್ವಂ ಮರ್ಮ ತ್ವಂ |

ಸದ್ಗಮ ಸ್ವಂ ತಥೈವ ಶರ್ಮ ತ್ವಂ |

ಭರ್ಮ ತ್ವಂ ವರ್ಮ ತ್ವಂ !

ತ್ವಾಂ ವಂದೇ ಮಾತರಂ ವಿಶ್ವಾಂ ||

೪

ನಾನ್ಯಾಪ್ತಮೇವ ದೇಹೇ |

ಭುಜಯೋಕ್ತಕ್ರಿಸ್ತಮೇವ ದೇಹವೃತಾಂ ,

ಹೃದಯೇ ತ್ವಮೇವ ಭಕ್ತಿ |

ಸ್ವಾಂ ವಂದೇ ಮಾತರಂ ದೇವೀಂ ||

೫

ಶ್ರೀ ರಾಮಾಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರು

ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸೆ

ಶ್ರೀ ಕಾಳಿಕಾ ಪಾದಪದ್ಮ ವ.ಧುಕರಣಾಗಿ

ತತ್ತ್ವಾನುಸಂಧಾನ ನಿರತನಾಗಿ |

ನಾಸ್ತಿತ್ಯತಿಮಿಹಪರಜನಿಷ್ಠಾಪ್ತ ರಣಾಗಿ

ವೈರಾಗ್ಯರಾಜ್ಯಾಧಿರಾಜನಾಗಿ |

ವಿವಿಧ ಮತ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಸಾಮ್ಯ ದರ್ಶಕನಾಗಿ

ವೇದಾಂತಮರ್ಮೈಕದೃಷ್ಟಿಯಾಗಿ |

ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾದಿ ಸದ್ಗುರುಸಂಪ್ರದಾಯೋಳು ಸೇರ್ದ

ಪರಪಂಪನಾಗಿ ಕರೂಣಾಳುವಾಗಿ ||

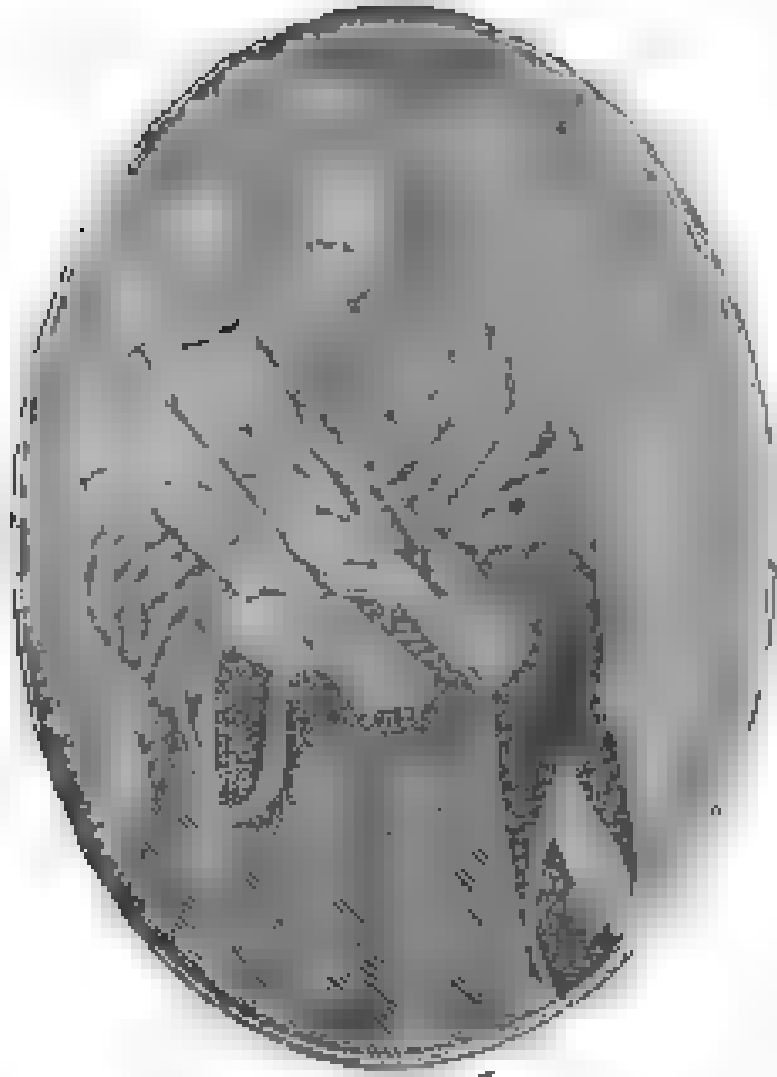
ಕ್ರೈಸ್ತ ಮುಸುಲಮಾನ ಮುಖ್ಯ ಮತಗಳೂ ಸಾರ್ಥ ಮೊಂದು |

ಸಾಕ್ಷಿಸುಭವದಿಂ ಬಗೆದು ಸಾರುತ್ತಿ ಲೋಕಹಿತಮಂ |

ಶ್ರೀ ವಿವೇಕಾನಂದಸಂಪೂಜ್ಯಹರಣಾಕಮಲಂ |

ಮೊದಲನಾ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣಾಸ್ಥಿಯೊಗಿವರ್ಯಂ |

Princed Roy

ರಾಮನೋಜ ಸರಾಂಯರು

ರಾಜಾ ರಾಮವೋಹನ ರಾಯ್

ನಿವಿಲ ಬೇನಂಗಳೊಳ್ ನೆರೆದಿರ್ಬ ದೇವನ

ನಿರ್ಜೀವನಸ್ತುಗೊಳಿಸಲೇಕೆ ?

ಲೋಕಪಿತಸೂರ್ಯನರೆ ನೋಡರಾಡುವಿದನೆ

ಜಾತಿವಿಷಮತೆಗಳಲಿ ಕುದಿಯಲೇಕೆ ? |

ಬಹುವೂದಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪುರುಷನುದ್ವಹಿಸುತ್ತಿರೆ

ವಿಧವೆ ಕಾಣ್ನೆಯಲಿ ದೀಕ್ಷುದೇಕೆ ? |

ವಿದ್ಯೆಯಾರಾಧ್ಯವಿರೆ ಪರದೇಶಗಳ ಸುಖ

ಸೂತ್ನ ಕಲೆಗಳ ಯಾವರಾ ಕಲಿಯಲೇಕೆ ? ||

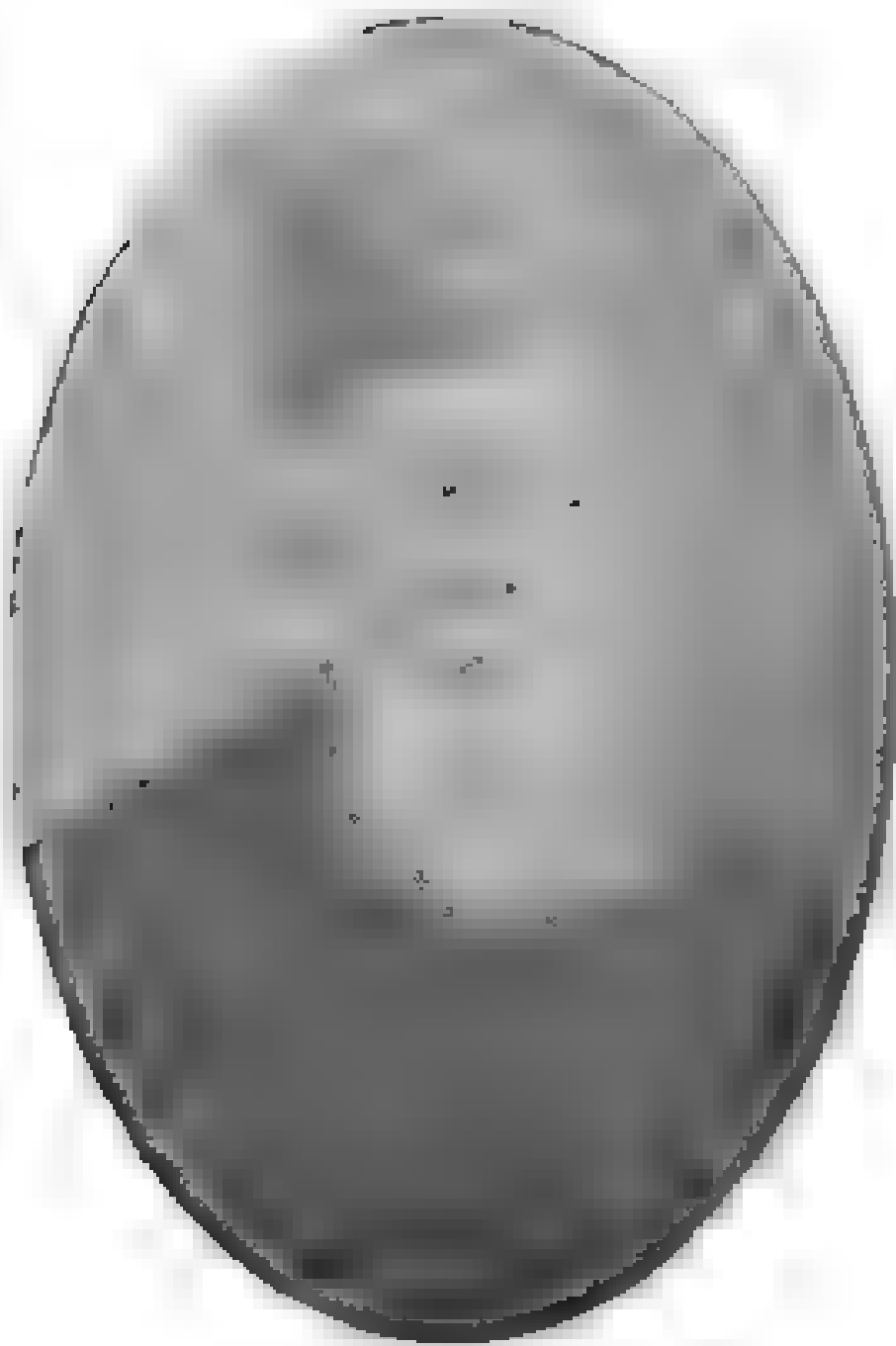
ಅಂತು ಸಿಬಜನಕುಲದ ಮೌಢ್ಯಗಳ ತಿರ್ದಿದಾತಂ |

ಆರ್ಷವೇದಪ್ರಭೆಯ ಜಗಕ್ಕೆ ಬೆಳಗಿದಾತಂ |

ಭಾರತದ ಯಶವಸ್ಯೇಶೋಪ್ಪರೇಳು ಸಾರಿದಾತಂ |

ರಾಮವೋಹನನೊಡ್ಡು ನಮಯುಗಕ್ಕೆಯಣನಾದಂ ||

దాదాభాయి నవరూఢి

ದಾದಾಭಾಯಿ ನವರೋಜಿ

ನಿಜದೇಶಂ ನಿಜಮಾತ್ಮದೇವಿ ನಿಜಸೇತೀಯರ್ ನಿಜಭ್ರಾತೃಗಳ್ |
 ನಿಜಸೌಖ್ಯಂ ನಿಜರಾಷ್ಟ್ರಸೌಖ್ಯಮೇ ಏನುತ್ತರಾರ್ಜುನಹಿತ್ಯುದ್ಧಿಯಿಂ ||
 ಸುಜನಾರಂಧಿತಮಾರ್ಗದೊಳ್ ನಡೆದ ದಾದಾಭಾಯಿಯುಂ ಧನ್ಯನಂ ,
 ಭವೆವೆಂ ಮಾನಸತುದ್ಧಿಯುಂ ಬಯಸುತಂ ಶ್ರೀ ಭಾವತೀರೇವಯೊಳ್ |

ಕಾಶನಿವಸಾತ್ಮೀಯಂಗೆ ಪಹ |

ಪಾಶನೆಲ್ಲಜನಗೊ ಭಾರತ |

ವಶಾತೆಗವಿತ ಕುಭೋದಿಯದ ನವದಿನದ ರವಿಯನಿವಾ ||

ರೀತಿಯಲಿ ಬಾಳ್ವೆಪೆಲರಿಂ ಸಂ |

ಪ್ರೀತನೂಡ ಯಥಾರ್ಥ ನಾಮ |

ಪ್ರಾತ ದಾದಾಭಾಯಿ ನವರೋಜಿಯ ಪದಾ ನೆನೆವೆಂ ||

ತನುಸೌಖ್ಯವನೆ ಕೋರಿ ಧನದಾಸೆಯಲಿ ಬಳಲು-

ತೆನ್ನಬರೋ ಬನನಿಲನೆ ಮರಿಯುತಿಹರು |

ಘನವೆನಿಪ ದಿದುವಾವಳಿಯ ಗಣವ ಪತುರತೆಯೊ-

ಳೆನ್ನಬರೋ ಬೇವನವ ಕಳೆಯುತಿಹರು |

ನಿಜಜನು ಮೇಲ್ಮೈಯುಂ ನೆನೆಸುದರೈಮಿಷಮುಂ

ವತುಸುಖದೊಳೆನ್ನಬರೋ ಮುಳುಗುತಿಹರು |

ಜಾತಿಭೇದವೆ ಪೋದರತ್ತದಿಂ ಮೇಲೆನ್ನು -

ತೆನ್ನಬರೋ ವೈರದೊಳ್ಳೆ ರೆಯುತಿಹರು ||

ದೇಶಹಿತವನೆ ತನ್ನ ಗುರಿಯೊಳಿಡುತೆ,

ಮುದದಿನಾತವ್ವರ್ಣನೆಯನಾಕೆಗೆಸಿ |

ನಿಲುವ ಮಹನೀಯವತಿವಿರೂಪರೋಳಿಂದು |

ಪೂಜ್ಯನಾ ನವರೋಜಿ ಮೊದಲೆನಿವಸುತ್ತೆ ||

¹ ಕಾಶ=ದಾಡಾ ² ಸಹಕಾಶ=ಭಾಯಿ, ³ ನವದಿನ=ನವರೋಜಿ

భారతీయర దుఃఖిమర్బలన్యే న్యదాస్యగర్జితము |
 దూర నిగ్రుతే విద్యే సౌఖ్య సుసంపదంగళనాగిహా ||
 దారిద్ర్యరద బంధువా నవరీక్షణియల్తే నిరంకరం ,
 ప్రేరికా మహనైయసిన్దయ చిత్తద్యుత్తియ ధర్మాదోహ ||

కరమరుభజరిత్రం ఛాతీవిరపుత్రం |
 కరహతకరవృత్తం సత్కమాగప్రవృత్తం |
 విరచితకుష్మణ్యం దేవభక్తాగ్రగణ్యం |
 స్ఫురికే వనవి దాదాభామియెంబా వరేణ్యం |

హనుమభీష్ట రవేలద్భుతవృత్తం |
 విసయబోయో కరుణాగణాయుక్తం |
 జనపదోద్ధరణ ధర్మకృతార్థం |
 మనదోళిక్ నవరీక్షణి మహాత్మ్యం ||

స్వరాజ్యమంత్రిచోదకం సురాజనాతికోవిదం |
 పరీతభక్తిపూరితం పరీక్షణకారదేశ్చితం , |
 స్ఫురద్యుత్తరీరసా గురూత్తమం గుణాకరం |
 విరాజితవగం మదియ మహనసాబ్జ ప్రియదోహ ||

ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರ ಗೋಪಾಲಿ

గోపాల కృష్ణ గోవింద

చరగుణభూషితనితం ,
చరహితదోళి తన్న హితవ కండవనితం ||
గురువీతం సమగోబుద |
మరేవుదే, తా విధియే, నీనదోం నిర్మయనో ||
ధిరాగ్రాణీయత సుతనం |
బేదోండం బేదదిదా భక్తాగ్రాణీయం |
కృతంయమం శరీదోయిరే |
భావకభూషణమాయేంతు, నృసంసకటా ||
మన్నగ్రేయం స్వాశంక్రమే |
నున్నతీయం భాశృభామమం విద్యేయమం ||
సన్నచదోళా నేరేగోళిహ |
జన్నద దిక్షేయను బిష్టు, పోదేయ, సమనో ||
కృజోదోడం నిజశనవం |
సూజనర్ సత్కీర్తికాయురంగిపురం , |
నిజరనివనుదిల్లదోడం |
నిజయకదిం బాల్మనల్ల గోవిందేందం ||
దినమణేయస్తమిందోడం |
ప్రనమదయచనోంది లోకకమం బేగగుచవ్రోల్ |
ఫననక గోవిందేయం తాం |
పునరుదయచనోంది తారదిర్పనే నమ్మోళ్ ||

ವಿವೇಕಾನಂದ ಸ್ವಾಮಿಗಳು

ವಿವೇಕಾನಂದ ಸ್ವಾಮಿ

ಪುಣ್ಯಧೂಮಿಯೆ, ನಿನ್ನ ಪುಣ್ಯಗಂಧವನಖಿಲ
ಭುವನದೊಳ್ ಪಸರಿಸುತ ನಲಿವುದೆಂದು |
ಆರ್ಯಕುಲಜರೆ, ನಿಮ್ಮ ನಿಜಧರ್ಮದೀಪಮಂ
ಮಂಳಿ ಬೆಳಗಿಸಿ ಗುರುತೆವಡೆವುದೆಂದು |
ವೇದಜನನಿಯೆ, ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯಗಾನವ ಕೇಳೆ
ಜಗವೆಲ್ಲ ತಲೆವಾಗಿ ಬರುವುದೆಂದು |
ವೇದಾಂತಕೇಸರಿಯೆ, ನಿನ್ನೆಯಂ ತೊರೆದು ನೀಂ
ಗುಹೆಯಿಂದ ಮೊದಮುಟ್ಟು ಮೆರೆವುದೆಂದು ||

ಇಂತು ನಿಜಜನಪದವನೆಳ್ಳ ರಂಗೊಳಿಸುತನಿತಂ |
ಧರತಮಾತೆಯ ಜೈತ್ರಯಾತ್ರೆಯೊಳ್ ಪ್ರಮುಖನೆನಿಸಿ |
ವಿಬುಧಸಂದಿತನಾಗಿ ಲೋಕಸಂಮಾನನಾಗಿ |
ಶ್ರೀ ವಿವೇಕಾನಂದನೆಸೆದೊಂದು ||

ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ಕೆಲಕರು

(ಮತ್ತು ಪ್ರೆಸ್ಸಿನವರ ಕೈಕೆಯಿಂದ)

ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕರು

ತಾಮಸಾವ್ಯತಿರಾಗಿ ನಿಜಜನರ ನಿರ್ದಿಸಿರ-
ಲವರನ್ನೆಲ್ಲ ರಿಸಿದಾ ಧೀರನಾರು ? |
ದೇಶೀಯ ರಾತ್ಯ ಗೌರವವ ಮರೆತಿರಲಂದು
ದೇಶಮಹಿಮೆಯ ಸಾರಿ ಬೆಳ್ಳನಾರು ? |
ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರನನಿಯುಡುಂಗಿರಲ್ ಪಾರಶಂಕ್ರದಲಿ
ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇಕೆ ತನಗಿಂದನಾರು ? |
ವಾಸ್ಯದೊಳ ವೈಭವದಿ ನಲಿದು ಮೆರೆವುದಕಿಂತ
ಸಮಸಿಯೆ ತನಗೆ ಬೇಸಿಂದನಾರು ? ||

ತಿಲಕಸ್ಥವೆ ಜಾನಪದಕಾರ್ಯ ಚತುರತಿಲಕಂ |
ಮುಢಸಂಕುಲತಿಲಕನಾರ್ಯಭೂಷ್ಣತ್ಯತಿಲಕಂ ,
ಆತನೊಡುಂ ಭವತಬಾಲಕರ ಮನದಿ ನಿಂದು
ನೀಡುಗವರಿಗೆ ದೇಶಕೈಂಕರ್ಯಧೈರ್ಯಭರಮಂ ||

ಕವಿ ರವೀಂದ್ರರು

ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಕೂರ್

ಕವಿಯರಿಯದ ಮನುಷ್ಯಗಳಂ |

ಕವಿರುತವನೆಂದು ಲೋಕಮೊಲೆವುದು ವ್ಯಸಿಯೇಂ ||

ಕವಿ ಬೆಳಗಿ ಬಾಹ್ಯಲೋಕವ |

ಕವಿ ಬೆಳಗಿವನಲ್ಲ ಜನರ ಹೃದಯಾನ್ವರಮಂ ||

ಮಹಿಬಲಮಿಲ್ಲದವಂ ಕವಿ |

ವೈಪಣಿವುಡುತಕ್ಕಮೆಂದು ಬಗೆವುದು ಕಾಣಂ |

ಮಹಿತ್ಯದ್ವಿತ ಚೆನ್ನಕ್ಕಿರ್ತಿಯ,

ಸುಖವನಾಪ್ತವಿಫಲಮೆ ಕಾಣ್ಯವನಿತಾವಿಫಲಂ ||

ಪದಬಾಹುಳ್ಯದಿಸ್ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪದವೈಚಿತ್ರ್ಯಕೆಯಿಂ ಶ್ಲೇಷೆಯಿಂ |

ವದುಳಂಗಳೊಕ್ಕಕದಂತು ಕಾವ್ಯವಧು ತಾಂ ಕಾರಿನ್ಯಮಂ ತೋರಳೇಂ ||

ಹೃದಯಾಬ್ಜಂ ರಸಪೂರ್ಣ ಮಾಡಿ ಕವಿಯೊಳ ಪ್ರಜ್ಞಾ ರುಗೋರ್ಮಿಪ್ಪಿಯಿಂ |

ವರಸೌಭಾಗ್ಯಮರಂದಮುಗ್ಧೆ ಕವಿತಾತ್ರಿರೂಪಮುಜ್ಜ್ವಲಂಧಿಕುಂ |

ದೇವಲೋಕದೊಳಲ್ಲಿಯಿಂ ನನು |

ಭಾವದಿಂದಲಿ ವರ್ತಿಸುತ ಪರ |

ದೇವಲೀಲೆಯೆ ಲೌಕಿಕವ್ಯಾಪಾರಮೆಂದೆಣಿಸಿ ||

ಸಾವಧಾನದಿ ವರ್ಣಿಸುತುಡ |

ತೀವಿದಾನಂದದಲಿ ತನ್ನೊಳು |

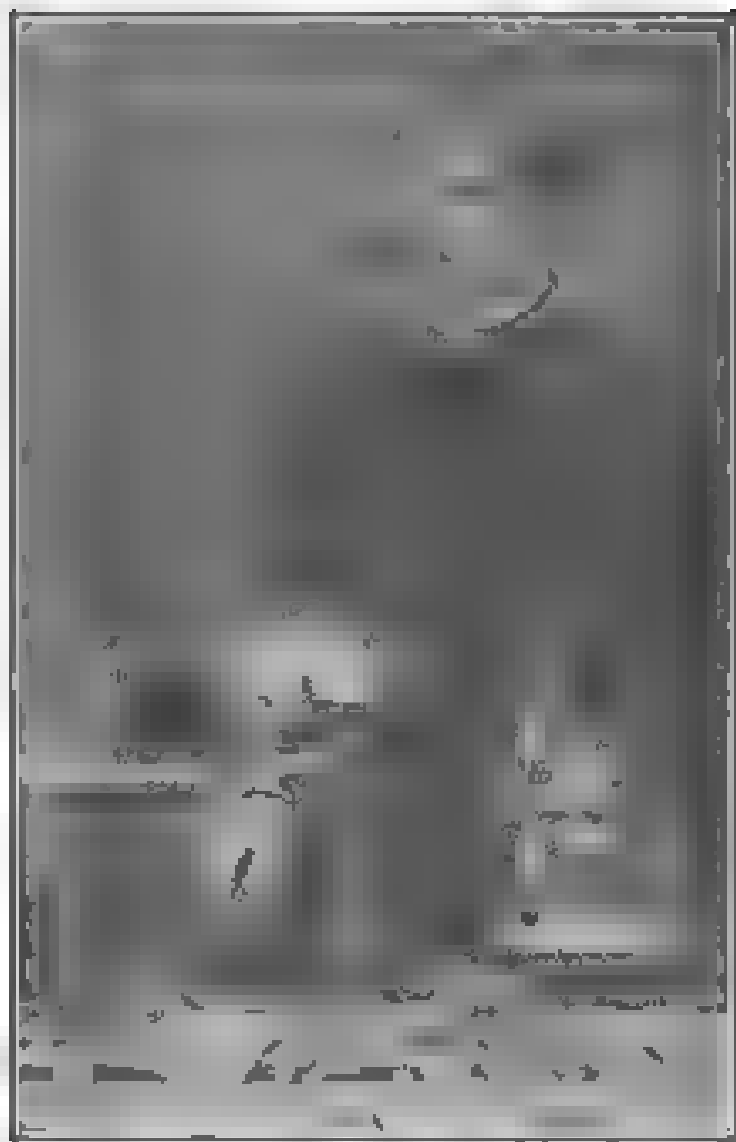
ಭಾವಿಪಂ ತಾನಲ್ಲೆ ಕವಿ ಬೇರೊಂದು ಲೋಕವನು ||

ತಾವೆ ಜಗಂಗಳ ಕಲ್ಪಿಸುತುಂ ಸ್ವಾ |

ಧೀನತೆಯೊಳ್ಳು ದಮೊಂದುತಲೆಂದುಂ .

ಜ್ಞಾನಧನಂ ಕವಿ ಧೀರಸುಧಾಪಂ |

ಮಾನಸಕಾಚ್ಯಕೆ ರಾಜಸನ್ನಿಧಂ |

નૃજ્ઞાનિક જગદિશ ચંદ્ર, બેંગલોર

ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರ ದೋಸ್

ಶ್ರೀ ಭಾರತೀ ತಾಯಿ ವಿಜ್ಞಾನವೈಸಿರಿಯ
ಲೋಕದೊಳ್ ವಿಪ್ಲವ ಕುವರನೊಸಿ |
ಕಪಿಲ ಕಾಕಾದಾದಿ ಪದಪದ್ವಿಚಾರಕರ
ಕೂದ ಕೀರ್ತಿಗೆ ರನ್ನಗುಲತನೊಸಿ |
ಪದಪದೊಲೆ ತರುಗಳೊ ಮುಖಮುಖಗಳನರಿವ
ಪರಿಯ ತೋರುವ ಯಂತ್ರಜಯವ ರಚಿಸಿ |
ಅಣುರೇಣು ತ್ಯಜಾಗೋಳಮಮುಲ ಜೈತನ್ಯವಿಡ
ಮರ್ಮವಂ ಲೋಚನಕೆ ವಿಷಯಮೊಸಿ ||

ಭೌತತಾತ್ವಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾವದ್ರಾಜ್ಯ ರಾಜನೊಸಿ
ವಿತ್ಯಸ್ಥಪ್ಪಿಯ ಚತುರತೆಯ ವಿಡುಗೊಳಿಸಿ |
ಕಣ್ಣೆ ಕಾಣದ ತತ್ತ್ವಮಂ ತ್ರಮಿಸುತರಸಿ |
ಮೆರೆವೋ ಜಗದೀಶನಾರ್ಯ ಕುಲತೋಷಂ |

ಪದತತ್ತ್ವವನರಿವೊಡೆಯುಂ |
ಸಿರಿಯಂ ಸುಖಮಂ ಸುಕೀರ್ತಿಯಂ ಪಡೆವೊಡೆಯುಂ |
ಅರಿವೊಡೆಯ ಕಳೆವೊಡೆಯುಂ |
ತಿರೆಯೊಳ್ ವಿಜ್ಞಾನಮೊಂದೆ ಸಾಧನುಲ್ಕೇ ||

ಆ ವಿಜ್ಞಾನಕಲಾರಹಸ್ಯಗಳ ತಾವನ್ನೆತ್ತಿಸುತ್ತಂ ಸುಳ್ಳು |
ದೃಢವಂದಾಳ್ಳು ಜಗಕ್ಕೆ ಬೋಧಿಸುತ್ತವಂಕೆಂದುಂ ಜಗತ್ಪರ್ತನಾ ||
ಸೇವಾಕಾರ್ಯದಿ ದೀಕ್ಷೆಯೊಂದಿ ನಿಜದೇಶೀಯರ್ ಕುಭವೊಂದಲೆಂ- |
ದಲೆ ವಿಖ್ಯಾತ ಮಹಾಶಯಂ ರಚಿಸಿವಂ ಚಡ್ವೋತಿಯಾಗಾರಮಂ ||

ಮೋಕ್ಷಗುಂಫಂ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು

ಮೋಕ್ಷಗುಂಡಂ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ

ಜನಪದವೆ ದೇವಧಿಲಯಂ |
ಜನಪೇವೆಯೆ ದೇವವೂಲೆಯೆನುತುಂ ಸತತಂ
ಭಸಪತಿವಧರ್ಮಮಾಗಮ- |
ನಮಸರಿಸಿದನೀತನಲೈ ಸುಜನಪ್ರೀತಂ ||

ಭಜಕರ ಭಕ್ತಿಯ ಬಗೆಯದೆ,
ನಿಜಕರುಳೆಯನೊತು ರಾಜ್ಯದೇವತೆ ತೋರ್ಪಂ ||
ಪ್ರಜೆಯಂತೆಯೆ ರಾಜ್ಯಮೆನು
ತ್ತಜನೈಮುಂ ಸಾರಿ ಪೇಳ್ವ ನೀತಂ ಬ್ರಾತಂ ||

ವರವೋತ್ಸಾಹಸಮನ್ವಿತಂ ಪರಹಿತೋದ್ಯೋಗೈಕಬದ್ಧಾದರಂ |
ಸ್ಥಿರಸಂಕಲ್ಪನತಂದ್ರಯ-ತ್ವ ನತುಲವ್ರಾಗ್ಭ್ಯಾ ಶಾಯೋಜ್ಜ್ವಲಂ ||
ತರುಣಗೌರವಮಮಂದಪೌರುಷ ಸಯೌದಾರ್ಯಂಗಳಂ ಜೋಧಿವಾ
ಗುರುವಾರ್ತೆ ಗುಣಾಕರಂ ಒಧವರಂ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾರ್ಯಂ ಚಿರಂ ||

ಮುಪಾಕ ಗಾಂಧಿ

ಮೋಹನದಾಸ ಕರಮಚಂದ್ ಗಾಂಧಿ

ಇಂದ್ರಿಯಿಂಗಳ ಜಯಿಸಿ ಚಿತ್ತಶುದ್ಧಿಯ ಬಯಸಿ
ಲೋಭಮಂ ತ್ಯಜಿಸಿ ಲೋಸವ ಪರ್ಜಿಸಿ,
ಸರ್ವಸಂಸಾರ ಭಜಿಸಿ ಸ್ಮರತೆಯನೊಪ್ಪಿಸಿ
ಸತ್ಯಪಾಲನೆಯೊಂದ ಮನದೊಳಿರಿಸಿ |
ಕಾಯಕಷ್ಟವ ಸಹಿಸಿ ಮೈರೋಗಮಂ ಕ್ಷಮಿಸಿ
ಸರ್ವಸಮತೆಯ ಗಳಿಸಿ ಶಿವನನರಿಸಿ |
ಸ್ವಾತ್ಮಶಿಕ್ಷಣಮೋ ಸ್ವರಾಜ್ಯಮೊನ್ನೆಕ ವಚಿಸಿ
ದೇಶಸೇವೆಯನೀಶನೇವೆಯನಿಸಿ ||

ಸಾಧುವೈತ್ತಿಯ ಪಥವ ಶನ್ನ ಬಾಳಿನೊಳೆ ತೋರಿ
ಪಾತವೀ ಒಲಿದ ದೌರ್ಬಲ್ಯಮಂ ವಿಶದಬಡಿಸಿ |
ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯಜನಕಮಧಾತ್ಯಾತ್ಮನೀತಿಯನು ಪೇಕರ್ತಾ |
ದೈವಸಂಪನ್ನಾರ್ಗದರ್ಶಕಂ ಗಾಂಧಿಯಲ್ಲೆ ||

ಮಹಾರಾಜ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರವರು

(ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರೆಸ್ಟಿಜವರ ಕೃಪಾರ್ಥಿ)

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರವರು

ನಿಖಿಲಕರ್ತಾಟಜನಸಂತೋಷವಾಧನಂ
ಭಾರತಾವನಿವಾಳುಕುಲಕಿರೀಟಂ |
ಸ್ಮಾರ್ತರೋಕಾಧಾರಯಿಂಪದೀಶಸ್ಥಿತಂ
ಅಯ್ಯವಿಹಿತಾಚಾರಧರ್ಮಶೀಲಂ |
ದೇಶಭಾಷಾಪ್ರೇಮಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾನಸಂ
ದೇವಪೂಜಾಧಿಪತನಮಲಚರಿತಂ |
ಪೌರಸ್ತ್ಯವಾರಾಜ್ಯಕೃಷ್ಣೈರುಷ್ಯಸಂಯೋಗ
ಸಂಜ್ಞಿತ ಶುಭಗುಣಾದರ್ಶಮಹಿಮಂ ||

ಪ್ರಜೆಯ ಸೇವೆಯೇ ದೇವಸೇವೆಯೆಂದರಿತು ಸತತಂ |
ಜತುರಸಜಿವರನೊಂದಿ ಜನತೆಯೊಳ್ ಜಸಮನೊಂದಿ |
ಸಕಲಸಂದತ್ಸೃಷ್ಟಿಯೋಗದಿಂ ಪುಣ್ಯಪಥದೊಳ್ |
ರಾಜಸಿದ ರಾಜನೀ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭೂಮಿವಾಲರ ||

ದೇಶಭಕ್ತ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ

(ಗೋಪಾಲಯವರ ದೇಶಸೇವಕ ಸಂಪದ ಸಬಂಧನಗಳಿಂದ)

ಎನ್ನಯ ಮಾನನ ಭವನದೊಳ

ಕುನ್ನತ ವೇದಿಯಲಿ ದೇಶಮಾತೆಯನಿರಿಸು-

ತ್ತೆನ್ನಯ ಸರ್ವಸ್ವಮನಾ |

ಪೂಜ್ಯೋರ್ವೀದ್ಯವಿರುಂಘ್ರಗರ್ವಿಸಿ ಮಣಿವೆಂ ||

೧

ಭಾರತದೊಳ ವಂಶಮತಾ-

ಚಾರಂ ನೂರಿರೆಯುಮವದೊಂದೆ ಕುಟುಂಬಂ ||

ಬೇರೆಣೆಕೆಗಳವರೆಡೆಯೊಳ |

ತೋರದವೊಲ ಸೋದರೈಕೃಮಂ ನೆರೆವಡಿಬೆಂ |

೨

ಕಲಹಿಸೆನಾಡೊಳಮ್ ಅರ್ಥದ |

ಕಲುಷಂಗಳ ದೂರವಿಟ್ಟು ಧೀರಸ್ತೃತಿಯಂ ||

ತಳೆದುರದೊಳವರ ಚರಿತೆಯ |

ಬೆಳಕಿರಿದಾಂ ನಡೆದು ಬಾಳ ನೋಂಪಿಯ ಮಾಳ್ವೆಂ ||

೩

ರಾಜಕಟಾಕ್ಷ ಮನುಂ ಬಸ-

ತಾಬಲ್ಪ ಕ್ಷಾಘನೇಗಳನುಂ ಗಣಿಸದೆ ನಾಂ ||

ಧೂಜನನಯನೊಮ್ಮ ನದಿಂ |

ವೂಬೆಸುವೆಂ ಸತ್ಯಧರ್ಮ ಸಂಯಮವಿಧಿಯಂ ||

೪

ಜನಪದವೇವಯಿ ದೈವಾ |

ರ್ಜನೆಯದು ನಮಗಾತ್ಮಭಾವವಿಸ್ತಾರನಯಂ ||

ಅನುಗೊಳುವೆಂ ರಾಷ್ಟ್ರಿಕ ಬೇ-

ವನ ಕಾರ್ಯಂಗಳ್ಗೆ ದೀಕ್ಷೆ ತೋಚಿತ ಮತಿಯಂ ||

೫

ಮಾನವ ಸಂಸ್ಕಾರಕ ಧ |

ಮರ್ಯಾದಾನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿಚಾರಂ ||

ಜ್ಞಾನಿಯನಕ್ಕುಂ ತುಫ ಸಂ-

ಧಾನಂ ರಾಜ್ಯಾದಿಲೌಕಿಕ ವ್ಯವಹೃತಿಯೊಳ ||

೬

ಶ್ರೀ ಬಿಷ್ಣುಕವಿತೆ
ಅನ್ತಃಪುರಗೀತೆ
ಡಿ.ವಿ.ಜಿ.

ಪ್ರೊಫೆ. ಲ. ರಾಜಾಧಿಕಾರಿಗಳು; ಆರ್ಯ ರಾಗವ; ೫೦ ಬಿತ್ತಗಳು
ಸಾಧಾರಣ, ರೂ. ೨-೦-೦ ಕ್ಯಾರಿಕೇ ಪ್ರತಿ, ರೂ. ೫-೦-೦

ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು

Such a rare jewel,

—ಎಂ. ಗೋವಿಂದ ಪೈ

ಇದು ಈಗಿನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕುಂಟ ಸುಂದರವಾದ ಕಾವ್ಯ ಮತ್ತು
ಛಂದಸ್ಸಿನ ಎಂಟು ಯಾಕಾದರೂ ನೋಡಿದವರಿಗೆ ಹೇಳಬಹುದು.

—ಎಂ. ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿ

ಕಾವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವವರಿಗೆ ಹಲವು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಅಪೂರ್ವ
ವಾದ ಅಸದೃಶವಾದ ರಚನೆಯೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

—ಕಾ. ಅನಂತಕೃಷ್ಣ ಶರ್ಮ

ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗುಂಡಪ್ಪನವರ ಕಾವ್ಯದಿಂದ ಮೆಚ್ಚುಗಾಡಿಸಿದ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ
ಅಮೃತ ಸರೋವರವನ್ನು ಕಂಡಂತೆ ಆಗಿದೆ. —ಎಂ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಮೂರ್ತಿ

ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಿರುವ ಸತ್ಯಗಳಿವೆ; ಅವಕ್ಕಿಂತ ಮೃದುವಾದ ನೀರಿನಿವೆ; ಕುಂಟ
ಸುಂದರವಾದ ಬಿತ್ತಗಳಿವೆ, ಕಡ್ಡಗೆ ಪಟ್ಟಿವಿವೆ; —'ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶನ'

"ಅನ್ತಃಪುರಗೀತೆ" is a gem in Kannada literature.

—ಎಸ್. ಕೆ. ಶಾಸ್ತ್ರಿ

... ಬೇಲೂರು ಶಿಲಾಶಾಲೆಯಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಕಾವ್ಯ, ಪಾಪ-ಭಾವ,
ವಿಶಾಸಗಳ ಮೇಲೂ ಶ್ರೀ ಡಿ.ವಿ.ಜಿ. ಮವರು ಸುಂದರ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

—'ಕಾಯಕವಿ'

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಮುದ್ರೆ ಸೌಂದರ್ಯದೊಂದಿಗೆ
ಶ್ರೀ ಗುಂಡಪ್ಪನವರ ಈ ಛಂದಸ್ಸು. —'ಕಮಲವಿರ'